

57-бoб. НАЗОРАТ ТАРТИБИДА ИШ ЮРИТИШ

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар томонидан жиноят ишларини назорат тартибида кўриш амалиёти тўғрисида»ги [қарори](#).

510-модда. Ҳукм ва ажрим (қарор) устидан назорат тартибида шикоят бериш ҳуқуқига эга бўлган шахслар

Апелляция ёки кассация тартибида кўриб чиқилган ишлар бўйича чиқарилган ҳукм ва ажрим (қарор) устидан ушбу Кодекснинг [498-моддасида](#) кўрсатилган шахслар назорат тартибида шикоят беришлари мумкин.

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 1998 йил 28 декабрдаги 31-сонли «Фуқароларнинг суд ишларига доир муносабатларини кўриб чиқиш амалиёти ҳақида»ги қарори 10-бандининг [биринчи хатбошиси](#), Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар томонидан жиноят ишларини назорат тартибида кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарори 1-бандининг [биринчи хатбошиси](#).

Назорат тартибида берилган шикоятнинг мазмуни ушбу Кодекс 502¹-моддасининг [биринчи қисмида](#) назарда тутилган талабларга мувофиқ бўлиши керак. Назорат тартибидаги шикоятга иш бўйича қабул

қилинган суд қарорларининг суд томонидан тасдиқланган кўчирма нусхалари илова қилиниши керак.

(510-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонунига асосан иккинчи қисм билан тўлдирилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

(510-модда Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрдаги 163-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 1-2-сон, 11-модда)

510¹-модда. Суд қарорлари устидан назорат тартибида шикоят қилиш ва протест келтириш тартиби

Қуйидаги суд қарорлари устидан назорат тартибида шикоят қилиниши ва протест келтирилиши мумкин:

вилоят судлари ва уларга тенглаштирилган судлар томонидан апелляция ёки кассация тартибида кўриб чиқилган ишлар бўйича — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига;

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати томонидан апелляция

ёки кассация ёхуд назорат тартибида кўриб чиқилган ишлар бўйича — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раёсатига.

510²-модда. Назорат тартибида берилган шикоятларни кўриб чиқмасдан қайтариш

Назорат тартибида берилган шикоят қуйидаги ҳолларда кўриб чиқилмасдан қайтарилади, агар:

1) назорат тартибида берилган шикоят ушбу Кодекс 502¹-моддасининг биринчи қисмида назарда тутилган талабларга жавоб бермаса;

2) назорат тартибида берилган шикоятга иш бўйича қабул қилинган, суд қарорларининг суд томонидан тасдиқланган кўчирма нусхалари илова қилинмаган бўлса;

3) иш апелляция ёки кассация тартибида кўрилмаган бўлса;

4) назорат тартибида берилган шикоятни қайтариб олиш тўғрисида ариза келиб тушганда.

Ушбу модда биринчи қисмининг 1 — 3-бандларида кўрсатилган ҳолатлар бартараф этилганидан кейин шикоят берган шахс қайтадан умумий тартибда мурожаат қилишга ҳақлидир.

(510¹ ва 510²-моддалар Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонунига асосан киритилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й.,

03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга
киради)

**511-модда. Ҳукм ва ажрим (қарор) устидан назорат
тартибида протест билдириш ҳуқуқига эга бўлган
шахслар**

Қуйидагилар протест билдиришга ҳақли:

1) Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раиси,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори — барча
инстанция судларининг ҳукмлари ва ажримлари
(қарорлари) устидан;

2) Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг
ўринбосарлари, Ўзбекистон Республикаси Бош
прокурорининг ўринбосарлари — Ўзбекистон
Республикаси Олий суди Раёсати қарорларидан
ташқари, барча инстанция судларининг ҳукмлари ва
ажримлари (қарорлари) устидан.

(511-модданинг 2-банди Ўзбекистон
Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли
Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари
маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й.,
03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга
киради)

(511-модданинг матни Ўзбекистон
Республикасининг 2017 йил 29 мартдаги ЎРҚ-421-сонли
Қонуни таҳририда — ЎР ҚХТ, 2017 й., 13-сон, 194-
модда)

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар томонидан жиноят ишларини назорат тартибида кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарори 1-бандининг иккинчи — тўртинчи хатбошилари.

(511-модда Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрдаги 163-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 1-2-сон, 11-модда)

512-модда. Жиноят ишини назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олиш

Ушбу Кодекснинг 511-моддасида кўрсатилган шахслар ўз ваколатлари доирасида текшириш ва назорат тартибида протест билдириш ҳақидаги масалани ҳал этиш учун ҳар қандай жиноят ишини суддан талаб қилиб олишга ҳақлидир.

Ишларни судлардан талаб қилиб олиш ҳуқуқига назорат тартибидаги шикоятни ушбу Кодекснинг 515-моддасида назарда тутилган тартибда ўрганаётган Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьяси ҳам эга.

(512-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й.,

03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

Ишларни талаб қилиб олишга ушбу Кодекснинг [498-моддасида](#) кўрсатилган шахсларнинг шикоятлари, судьялар ва прокурорларнинг тақдимномалари, оммавий ахборот воситаларининг хабарлари, шунингдек ушбу Кодекснинг [511-моддасида](#) кўрсатилган шахсларнинг бевосита шундай қарорга келиши сабаб бўлади.

(512-модданинг учинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли [Қонуни](#) таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

513-модда. Суд ҳукмлари, ажримларини (қарорларини) назорат тартибида қайта кўриб чиқишга йўл қўйиладиган муддат

Протестда оғирроқ жиноятга доир қонун моддаларини қўллаш зарурлиги, жазони кучайтириш ёки маҳкумнинг аҳволини оғирлаштирадиган бошқа ўзгаришлар назарда тутилган бўлса, суднинг айблов ҳукмини ёки ажримини (қарорини), шунингдек суднинг оқлов ҳукмини ёхуд ишни тугатиш тўғрисидаги ажримини (қарорини) назорат тартибида қайта кўриб

чиқишга улар қонуний кучга киргандан кейин бир йил мобайнидагина йўл қўйилади.

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2003 йил 19 декабрдаги 17-сонли «Гумон қилинувчи ва айбланувчини ҳимоя ҳуқуқи билан таъминлашга оид қонунларни қўллаш бўйича суд амалиёти тўғрисида»ги қарорининг [29-банди](#), Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2006 йил 22 декабрдаги 16-сонли «Судлар томонидан амнистия актларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида»ги қарори 30-бандининг [учинчи хатбошиси](#), Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар томонидан жиноят ишларини назорат тартибида кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарорининг [3-банди](#), Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 13-сонли «Бир неча жиноят содир этилганда қилмишни квалификация қилишга доир масалалар тўғрисида»ги қарори 29-бандининг [учинчи хатбошиси](#).

514-модда. Назорат тартибидаги шикоятларни кўриб чиқиш муддатлари

Назорат тартибидаги шикоят бир ойгача бўлган муддатда, иш талаб қилиб олинадиган ва текшириладиган ҳолларда эса икки ойгача бўлган муддатда кўриб чиқилиши керак.

(514-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли [Қонуни](#) таҳририда —

*Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси,
30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1
апрелдан кучга киради)*

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди
Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар
томонидан жиноят ишларини назорат тартибида
кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарорининг 5-банди.*

515-модда. Назорат тартибидаги шикоят бўйича қабул қилинадиган қарорлар

Назорат тартибидаги шикоят унга илова қилинган
материаллар билан бирга, зарур бўлган ҳолларда эса
жиноят ишини талаб қилиб олган ҳолда Ўзбекистон
Республикаси Олий судининг судьяси томонидан
ўрганиб чиқилади.

Шикоятни ўрганиб чиқиш натижалари бўйича
Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьяси ўз
ажрими билан қуйидаги қарорлардан бирини қабул
қилади:

1) суд қарорларини назорат тартибида қайта кўриб
чиқиш учун асослар мавжуд эмаслиги тўғрисида;

*Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди
Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар
томонидан жиноят ишларини назорат тартибида
кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарорининг 9-банди.*

2) шикоятни иш билан бирга кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига ўтказиш тўғрисида.

Назорат тартибида шикоят берган шахсга қабул қилинган қарор ҳақида уч кунлик муддатда хабар қилинади.

(515-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

515¹-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатида суд қарорларини назорат тартибида кўриб чиқиш учун асослар мавжуд эмаслиги тўғрисидаги ажрим

Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьясининг Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатида суд қарорларини назорат тартибида кўриб чиқиш учун асослар мавжуд эмаслиги тўғрисидаги ажримда қуйидагилар кўрсатилган бўлиши лозим:

- 1) ажрим чиқарилган вақт, жой;
- 2) ажрим чиқарган судьянинг фамилияси, исми, отасининг исми;
- 3) назорат тартибида шикоят берган шахс ҳақидаги маълумотлар;

4) ҳукм чиқарган суднинг, ажрим чиқарган апелляция ёки кассация инстанцияси судининг номи, апелляция ёки кассация инстанцияси судининг ҳукми, ажрими чиқарилган сана;

5) назорат тартибида берилган шикоятнинг моҳияти;

6) назорат тартибида берилган шикоятни кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига ўтказишни рад этиш сабаблари ва асослари.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатида суд қарорларини назорат тартибида кўриб чиқиш учун асослар мавжуд эмаслиги тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьясининг ажрими устидан назорат тартибида шикоят берган шахс томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисига ёки унинг ўринбосарига шикоят қилиниши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси, унинг ўринбосари назорат тартибида шикоят берган шахснинг шикоятига кўра ёки ўз ташаббуси билан Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьясининг суд қарорларини назорат тартибида кўриб чиқиш учун асослар мавжуд эмаслиги тўғрисидаги ажримини бекор қилиш ва шикоятни кўриб чиқиш учун жиноят иши билан бирга Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига ўтказиш тўғрисида ажрим чиқаришга ҳақли.

515²-модда. Назорат тартибидаги шикоятни Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига кўриб чиқиш учун ўтказиш тўғрисидаги ажрим

Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьясининг назорат тартибидаги шикоятни Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига кўриб чиқиш учун ўтказиш тўғрисидаги ажримда қуйидагилар кўрсатилган бўлиши лозим:

- 1) ажрим чиқарилган вақт, жой;
- 2) ажрим чиқарган судьянинг фамилияси, исми, отасининг исми;
- 3) назорат тартибида шикоят берган шахс ҳақидаги маълумотлар;
- 4) ҳукм чиқарган суднинг, ажрим чиқарган апелляция ёки кассация инстанцияси судининг номи, апелляция ёки кассация инстанцияси судининг ҳукми, ажрими чиқарилган сана;
- 5) назорат тартибида берилган шикоятнинг моҳияти;
- 6) назорат тартибида берилган шикоятни Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига кўриб чиқиш учун ўтказиш сабаблари ва асослари;

7) ишни Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати томонидан кўриб чиқиш жойи ва вақти.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьяси назорат тартибидаги шикоятни ўзи чиқарган ажрим билан Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига жиноят иши билан бирга ўтказди.

(515¹ ва 515²-моддалар Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонунига асосан киритилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

(516-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонунига асосан 2018 йил 1 апрелдан ўз кучини йўқотади — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон)

517-модда. Ҳукм ва ажрим (қарор) ижросини тўхтатиб туриш

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раиси ва унинг ўринбосарлари Ўзбекистон Республикасидаги ҳар қандай суднинг протест билдирилган ҳукми ва ажрими (қарори) ижро этилишини келтирилган протест назорат тартибида ҳал қилингунга қадар тўхтатиб

туришга ҳақлидир. Қонуннинг очикдан-очик бузилганлигини тасдиқловчи далиллар мавжуд бўлган тақдирда мазкур шахслар жиноят ишини талаб қилиб олиш билан бир вақтда ҳукм, ажрим ва қарорнинг ижросини то улар юзасидан протест билдирилгунга қадар уч ойдан ошмайдиган муддатга тўхтатиб қўйишга ҳақлидир.

(517-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрдаги 163-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 1-2-сон, 11-модда)

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми ва Олий ҳўжалик суди Пленумининг 2009 йил 10 апрелдаги 06/196-сонли «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини қўллашда суд амалиётида вужудга келадиган айрим масалалар тўғрисида»ги қўшма қарори 13-бандининг биринчи хатбоииси.

518-модда. Протестни қайтариб олиш

Протест киритган шахс уни чақириб олишга ҳақли. Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ўз ўринбосари томонидан келтирилган протестни чақириб олишга ҳақли. Протестни чақириб олишга фақат назорат инстанцияси суди ишни кўриб чиқишни бошлагунига қадар йўл қўйилади. Протест ва уни чақириб олиш тўғрисидаги ҳужжат ишда қолдирилади.

(518-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар томонидан жиноят ишларини назорат тартибида кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарорининг 11-банди.

(519-модда Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонунига асосан 2018 йил 1 апрелдан ўз кучини йўқотади — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон)

520-модда. Назорат инстанцияси судида жиноят ишини кўриш тартиби

Назорат инстанцияси судида жиноят иши ушбу Кодекснинг 506-моддасида назарда тутилган қоидаларга биноан кўрилади. Ишни назорат тартибида кўриб чиқаётганда юзага келган масалаларни ҳал этиш учун назорат инстанцияси суди суд мажлисига чақирилган гувоҳларни, экспертларни, мутахассисларни сўроқ қилиш, ёзма далилларни, экспертлар хулосаларини ва тергов ҳаракатлари баённомаларини текшириш, шунингдек экспертиза тайинлаш йўли билан қисман суд тергови ўтказишга ҳақли. Агар Ўзбекистон

Республикаси Олий судининг Раёсатида ишни кўриш чоғида протестни қаноатлантириш тарафдорлари билан қаршилар овози тенг келиб қолса, протест маҳкум (оқланган шахс) фойдасига ҳал қилинган ҳисобланади, маҳкумнинг (оқланган шахснинг) аҳволини оғирлаштириш ҳақидаги масала қўйилган протест эса рад этилади.

(520-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 29 мартдаги ЎРҚ-421-сонли Қонуни таҳририда — ЎР ҚХТ, 2017 й., 13-сон, 194-модда)

521-модда. Назорат инстанцияси судининг ваколатлари

(521-модданинг номи Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

Суд ишни назорат тартибида кўриб чиқиб, ўзининг ажрими, қарори билан:

1) ҳукмни, ажримни, қарорни ўзгаришсиз, шикоятни ёки протестни эса қаноатлантиришсиз қолдиришга;

2) ажримни, қарорни бекор қилишга ва ишни янгидан апелляция ёки кассация тартибида кўриб чиқиш учун юборишга;

3) ҳукмни, ажримни, қарорни бекор қилишга ва ишни тугатишга;

4) ҳукмни, ажримни, қарорни ўзгартиришга ҳақлидир.

(521-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

Ишни назорат тартибида кўриб чиқаётган суд олдинги ҳукм ёки ажрим асоссиз равишда бекор қилинган ёки ўзгартирилган, апелляция, кассация ёки назорат тартибида ишни кўриш чоғида қонуннинг бузилишига йўл қўйилган ва бу ажрим ёки қарорни тўғри чиқаришга таъсир қилган ёки таъсир қилиши мумкин эди деб эътироф этган тақдирда апелляция ёки кассация инстанцияси судининг ажримлари, назорат инстанцияси судининг ажримлари ва қарорлари ҳам бекор қилиниши ёки ўзгартирилиши лозим.

(521-модданинг иккинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари

маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

Суд назорат тартибида чиқарилган ажрим ёки қарорни бекор қилар экан, биринчи инстанция судининг ҳукмини ва апелляция ёки кассация инстанцияси судининг ажримини ўзгартиришлар билан ёки ўзгартиришсиз ўз кучида қолдиришга ҳақлидир.

(521-модданинг матни Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрдаги 163-II-сон Қонуни таҳририда — Олий Мажлис Ахборотномаси, 2001 й., 1-2-сон, 11-модда)

522-модда. Янги очилган ҳолатлар муносабати билан иш юритишни қайтадан бошлаш учун асослар

Янги очилган ҳолатлар муносабати билан иш юритишни қайтадан бошлашга қуйидагилар асос бўлади:

1) жабрланувчи ёки гувоҳнинг била туриб ёлғон кўрсатув ёхуд экспертнинг била туриб ёлғон хулоса бергани, шунингдек ашёвий далиллар, тергов ҳамда суд ҳаракатлари баённомалари ва бошқа ҳужжатлар сохта эканлиги ёки била туриб ёлғон таржима қилингани қонунга хилоф ва асоссиз ҳукм ёки ажрим (қарор) чиқарилишига сабаб бўлганлиги суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланганлиги;

2) иш бўйича тергов ўтказган суриштирувчи ёки терговчи ёхуд терговнинг бориши устидан назорат

қилган прокурор томонидан қонунга ҳилоф ва асоссиз ҳукм ёки ажрим (қарор) чиқаришга олиб келган жиноий суиистеъмолларга йўл қўйилгани суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланганлиги;

3) мазкур ишни кўриш чоғида судьяларнинг жиноий суиистеъмолларга йўл қўйгани суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланганлиги;

4) ҳукм ёхуд ажрим (қарор) чиқариш чоғида судга маълум бўлмаган, ўз ҳолича ёки илгари аниқланган ҳолатлар билан биргаликда маҳкумнинг айбсизлигидан ёхуд у ҳукм этилганига нисбатан оғирлик даражаси бўйича бошқа жиноят содир этганлигидан ёхуд оқланган ёки иши тугатилган шахснинг айбдорлигидан далолат берадиган бошқа ҳолатлар.

Қаранг: Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг 2008 йил 15 майдаги 12-сонли «Судлар томонидан жиноят ишларини назорат тартибида кўриш амалиёти тўғрисида»ги қарорининг [42-банди](#).

523-модда. Янги очилган ҳолатлар муносабати билан иш юритишни қайтадан бошлаш муддатлари

Янги очилган ҳолатлар муносабати билан айблов ҳукмини маҳкумнинг манфаатини кўзлаб қайта кўриб чиқиш ҳеч қандай муддатлар билан чегараланмайди.

Маҳкумнинг ўлими уни реабилитация қилиш мақсадида иш юритишни янги очилган ҳолатлар

муносабати билан қайтадан бошлашга тўсқинлик қилмайди.

Оқлов ҳукмини ёки ишни тугатиш ҳақидаги суднинг ажримини (қарорини) қайта кўриш, шунингдек суднинг айблов ҳукмини ва ажримини (қарорини) жазонинг енгиллиги ёки оғирроқ жиноятга доир қонунни қўллаш зарурлиги сабабли қайта кўриш фақат Жиноят кодексининг [64-моддасида](#) белгиланган жавобгарликка тортиш муддати давомида ва янги ҳолатлар очилган кундан эътиборан бир йилдан кечиктирмасдан амалга оширилиши мумкин.

Янги ҳолатлар очилган кун қуйидагича ҳисобланади:

1) ушбу Кодекс 522-моддасининг [1 — 3-бандларида](#) назарда тутилган ҳолларда — сохта далиллар тақдим этганликда, била туриб нотўғри таржима қилганликда ёки иш бўйича тергов юритишда ёхуд ишни судда кўришда жиноий суиистеъмол содир этганликда айбли шахсларга нисбатан чиқарилган ҳукм қонуний кучга кирган кун;

2) ушбу Кодекс 522-моддасининг [4-бандида](#) назарда тутилган ҳолларда — янги очилган ҳолатлар муносабати билан иш юритишни қайтадан бошлаш тўғрисида прокурор қарор чиқарган кун.

524-модда. Янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қўзғатиш

Янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қўзғатиш ҳуқуқига прокурор эга.

Фуқароларнинг мурожаатлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар мансабдор шахсларининг, жамоат бирлашмаларининг хабарлари, оммавий ахборот воситаларининг маълумотлари, шунингдек бошқа жиноят ишлари бўйича бевосита тергов юритиш ёки судда кўриб чиқиш жараёнида олинган маълумотлар янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қўзғатишга сабаб бўлади.

Ушбу Кодекс 522-моддасининг [1 — 3-бандларида](#) назарда тутилган ҳолатлардан бири бўйича етарли маълумотлар бўлса, прокурор жиноят ишини қўзғатади, кейин иш умумий тартибда тергов қилинади ва кўриб чиқилади.

Ушбу Кодекс 522-моддасининг [4-бандида](#) назарда тутилган ҳолатлар бўйича маълумотлар мавжуд бўлса, прокурор ўз ваколати доирасида янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қўзғатиш ҳақида қарор чиқаради ва иш юзасидан тергов олиб боради ёхуд бунини терговчига ёки суриштирувчига топширади.

(524-модданинг тўртинчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 6 сентябрдаги ЎРҚ-442-сонли [Қонуни](#) таҳририда — ЎР ҚХТ, 2017 й., 36-сон, 943-модда)

Прокурор янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қўзғатишга асос йўқ деб ҳисобласа, ўз қарори билан иш қўзғатишни рад этади. Бу ҳақда иш қўзғатиш сўраб илтимоснома билан мурожаат қилган шахсга хабар берилиб, унга қарор юзасидан юқори турувчи прокурорга шикоят қилиш ҳуқуқи тушунтирилади.

525-модда. Янги очилган ҳолатлар юзасидан тергов ўтказиш

Янги очилган ҳолатлар юзасидан тергов ўтказиш қонун бўйича жиноят ишини қўзғатиш учун асос бўладиган ҳолатларни аниқлаш билан чекланади. Бунда ушбу Кодексда назарда тутилган қоидаларга риоя қилинган ҳолда сўроқ қилиш, кўздан кечириш, экспертиза ўтказиш ва бошқа зарур тергов ҳаракатлари ўтказиш мумкин.

Қаранг: мазкур Кодекснинг [10 — 23-боблари](#).

526-модда. Янги очилган ҳолатлар бўйича тергов тамомланганидан кейин прокурорнинг ҳаракатлари

Иш юритишни қайтадан бошлашга асослар мавжуд бўлганда прокурор ишни судга юборади. Ушбу Кодекс 522-моддасининг [1 — 3-бандларида](#) назарда тутилган ҳолларда иш судга прокурорнинг протести ҳамда қонуний кучга кирган ҳукмнинг нусхаси билан, ўша модданинг [4-бандида](#) назарда тутилган ҳолларда эса, тергов материаллари билан биргаликда юборилади.

Иш юритишни қайтадан бошлаш учун асослар бўлмаса, прокурор ўз қарори билан ишни тергов қилишни тугатади. Бу ҳақда манфаатдор шахсларга хабар берилади ва уларга қарор устидан юқори турувчи прокурорга шикоят қилиш ҳуқуқи тушунтирилади.

527-модда. Янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қайтадан бошлаш ҳақидаги масаланинг суд томонидан ҳал қилиниши

Прокурорнинг янги очилган ҳолатлар туфайли иш юритишни қайтадан бошлаш тўғрисидаги протести:

1) жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судлари, ҳудудий ҳарбий судлар томонидан ҳукм ёки ажрим чиқарилган ишлар, шунингдек Қорақалпоғистон Республикаси жиноят ишлари бўйича суди, жиноят ишлари бўйича вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди томонидан ҳукмлар, ажримлар чиқарилган ишлар бўйича — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатида;

(527-модданинг 1-банди Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 29 январдаги ЎРҚ-463-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 30.01.2018 й., 03/18/463/0634-сон — 2018 йил 1 апрелдан кучга киради)

2) Ўзбекистон Республикаси Олий суди томонидан ҳукм ва ажрим чиқарилган ишлар бўйича — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раёсатида;

3) Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раёсати томонидан қарор чиқарилган ишлар бўйича — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раёсатида кўриб чиқилади.

(527-модданинг 1 — 4-бандлари Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 29 мартдаги ЎРҚ-421-сонли Қонунига асосан 1 — 3-бандлар билан алмаштирилган — ЎР ҚХТ, 2017 й., 13-сон, 194-модда)